

Kapula Modelinin Belirlenmesinde AIC Değerinin Hatalı Seçimi

Incorrect Model Selection of AIC Value When Determining Copula Model

Öz

Kapular, tesadüfi değişkenler arasındaki bağımlılığı ortaya koyan, tek değişkenli marjinaleri $[0,1]$ üzerinde düzgün dağılıma sahip ve çok değişkenli dağılımları kendi tek değişkenli marjinallerine bağlayan fonksiyonlardır. Kapula ile bağımlılık yapısı ortaya konulurken, farklı modeller kurularak aralarından uygun olan tercih edilmelidir. Bu tercih yapılırken kullanılan farklı kriterler mevcuttur. Bu kriterler arasında en çok tercih edilen AIC değeri, farklı gözlem sayılarında ve farklı ilişki seviyelerinde hatalı Kapula modelinin seçilmesine neden olabilmektedir. Bu problemi daha iyi anlamak amacıyla, AIC değerine göre farklı kombinasyonlarda yapılan model tercihleri incelenmiştir. Modeller içerisindeki hatalı tercihler ayrıntılı biçimde ele alınmıştır. Ayrıca hatalı Kapula ailelerini seçmeye yönelik yatkınlıklar ortaya konulmuştur.

Abstract

Copulas are functions that reveal the dependence between random variables, have uniform distribution on univariate margins $[0,1]$ and link multivariate distributions to their univariate margins. When establishing the dependency structure with Copula, different models should be established and the appropriate one among them should be preferred. There are different criteria used to make this choice. Among these criteria, the most preferred AIC value may lead to the selection of incorrect Copula model at different observation numbers and different correlation levels. In order to understand this problem better, model choices made in different combinations according to AIC value were examined. Incorrect selections in the models are discussed in detail. In addition, the predisposition to select incorrect Copula families has been revealed.

Giriş

Marjinal olasılık dağılımları için herhangi bir varsayım gerektirmeyen kapula yaklaşımı, değişkenler arasındaki bağımlılık yapısını ortaya koyar. Bağımlılık yapısının doğru tespit edilebilmesi için doğru kapula modelinin seçilmesi gerekmektedir. Bu seçim yapılırken log-olabilirlik fonksiyonu ile kullanılan AIC (Akaike Information Criteria), en çok kullanılan kriterdir. Bu kriter, oluşturulan kapula yoğunluk fonksiyonunu kullanır ve en düşük AIC değerine sahip olan model tercih edilir.

Bu kriter, kapula seçiminde çokça kullanılsa da özellikle gözlem sayısı ve ilişki kuvveti azaldığında doğru kapula türünü seçmekte zorlanmaktadır. Bu problemin çözülebilmesi için farklı yaklaşımlar önerilebilir. Fakat bu yaklaşımların belirlenebilmesi için, yapılan hatalı seçim işleminin yapısı anlaşılmalıdır. Bu nedenle bu yapının ortaya çıkarılabilmesi için farklı ilişki seviyelerinde ve farklı gözlem sayılarında AIC değerine göre seçilen kapula modellerini incelemek amaçlanmıştır. Bu amaçla parametreleri belirlenen Gaussian kapulaya göre farklı sayıda veriler türetilerek, yapılan hatalı tercihlerin gözlemlenmesi hedeflenmiştir. Böylece AIC'nin farklı gözlem sayısı ve ilişki seviyelerinde doğru kapula modeli (Gaussian) dışındaki kapula türlerine olan yatkınlığının ortaya çıkarılması amaçlanmıştır.

Mervenur Pala

Dr., Ondokuz Mayıs Üniversitesi
mervenur.pala1@gmail.com

Fatih Sağlam

Arş. Gör., Ondokuz Mayıs
Üniversitesi
saglamf89@gmail.com

Çağlar Sözen

Dr., Giresun Üniversitesi
cağlar.sozen@giresun.edu.tr

Article Type / Makale Türü

Research Article / Araştırma Makalesi

Anahtar Kelimeler

Kapula, AIC, Model Seçimi

Keywords

Copula, AIC, Model Section

JEL: C10, C13, C15

Submitted: 03 / 10 / 2019

Accepted: 21 / 10 / 2019

2. Materyal ve Metot

2.1. Kapula

Kapular değişkenler arasındaki bağımlılık yapısını belirlerken, bazı korelasyon ölçümleri ya da parametrik yöntemlerin sahip olduğu varsayımlara ihtiyaç duymadan, değişkenlerin ortak dağılım fonksiyonu ile marjinalleri arasında bağlantı kurar. Bu sayede, kapula ile değişkenler arasında bağımlılık yapısı belirlenirken diğer taraftan da değişkenlere uygun düşen çok değişkenli dağılım elde edilir. Kapular ile verilerin normal dağılmadığı ya da dağılımın bilinmediği durumlarda çok değişkenli bir modelle, bağımlılık yapısını yansıtan parametreler elde edilebilir.

p -boyutlu bir kapula, uniform (0,1) marjinal dağılımlara sahip, çok değişkenli bir dağılım fonksiyonudur. F_1, F_2, \dots, F_p marjinal dağılımlara sahip H çok değişkenli ortak dağılım fonksiyonu için;

$$H(x) = C(F_1(x_1), F_2(x_2), \dots, F_p(x_p)) \quad , \quad x \in \mathbb{R}^p \quad (1)$$

olacak şekilde bir C kapulası mevcuttur (Sklar, 1959). Tüm marjinaller süreklirse C tektir. Sklar teoreminin sonucu olarak aşağıdaki eşitlik yazılabilir.

$$C(u_1, u_2, \dots, u_p) = H(F_1^{-1}(u_1), F_2^{-1}(u_2), \dots, F_p^{-1}(u_p)) \quad (2)$$

Burada, $u_i \in [0,1], \forall i = 1, \dots, p$ için $F_i^{-1}(\cdot)$ marjinal dağılımların inversi olmak üzere kapula yoğunluk fonksiyonu aşağıdaki gibi ifade edilir.

$$c(u_1, u_2, \dots, u_p) = \frac{h(F_1^{-1}(u_1), F_2^{-1}(u_2), \dots, F_p^{-1}(u_p))}{\prod_{i=1}^p f_i(F_i^{-1}(u_i))} \quad (3)$$

Burada, $F_i^{-1}(u_i)$ değişkeni için olasılık yoğunluk fonksiyonu $f_i(\cdot)$ ve $(F_1^{-1}(u_1), F_2^{-1}(u_2), \dots, F_p^{-1}(u_p))$ değişkeni için ortak olasılık yoğunluk fonksiyonu $h(\cdot)$ 'dir (Fang vd, 2014).

Φ tek değişkenli standart normal dağılım fonksiyonu, Φ_R n -değişkenli standart normal dağılım fonksiyonu ve Φ^{-1} standart tek değişkenli normal dağılımın tersi olmak üzere, (X_1, X_2, \dots, X_n) değişkenine karşılık gelen, n -boyutlu Gaussian kapula aşağıdaki gibi tanımlanır (Kaishev vd, 2007).

$$\begin{aligned} C_R(u_1, \dots, u_n) &= \Phi_R(\Phi^{-1}(u_1), \dots, \Phi^{-1}(u_n)) \\ &= \int_{-\infty}^{\Phi^{-1}(u_1)} \dots \int_{-\infty}^{\Phi^{-1}(u_n)} \phi_R(x_1, \dots, x_n) dx_1 \dots dx_n \end{aligned} \quad (4)$$

2.2. Kapula Tahmini

Değişkenler arasındaki bağımlılığın kapula ile modellenmesinde ilk olarak, bağımlılık yapısını yansıtan parametreler kapula tahmin yöntemleri ile tahmin edilmelidir. Böylece iki ya da çok değişkenli dağılım elde edilerek, değişkenler arasındaki bağımlılık yapısı ortaya konulmalıdır. Daha sonra bağımlılık yapısına uygun olan birden fazla kapula modelinden bağımlılığı en iyi karakterize eden kapula modeli, uyum iyiliği testleriyle elde edilmelidir (Joe, 1997).

İstatistikte geliştirilen birçok tahmin yöntemi, minimum hata ile gerçeğe en yakın tahmini elde etmeyi amaçlar. Bu amaç doğrultusunda kapula tahmin yöntemleri de değişkenler arasındaki bağımlılık yapısını belirleyen parametrelerin tahmini için geliştirilmiştir. Kapula tahmin yöntemleri parametrik, yarı-parametrik ve parametrik olmayan olmak üzere üç gruba ayrılır (Alhan, 2008).

Sözde en çok olabilirlik yöntemi yarı-parametrik bir yöntem olup, kapulaya ait yoğunluk fonksiyonunun bilinmesini gerektirir.

$$c_\theta, \text{ bir } C_\theta \text{ kapulasının yoğunluk fonksiyonu olmak üzere;} \quad (5)$$

$$F_\theta(x_1, x_2, \dots, x_n) = C_\theta(F_1(x_1), \dots, F_n(x_n)) \quad (5)$$

$$l(\theta) = \sum_{t=1}^T \ln \{c_\theta(F_1(x_{1t}), \dots, F_n(x_{nt}))\} \quad (6)$$

fonksiyonunu maksimum yapan değer sözde en çok olabilirlik tahmin edicisidir (Genest vd, 1995).

En çok olabilirlik yöntemi parametrik bir yöntem olup, değişkenlere ait marjinal dağılımlar ve kapula fonksiyonunun bilinmesini gerektirir.

$S = \{x_{1t}, x_{2t}, \dots, x_{nt}\}_{t=1}^T$ örnek veri matrisi olmak üzere, log-olabilirlik fonksiyonu aşağıdaki gibi ifade edilir.

$$l(\theta) = \sum_{t=1}^T \ln\{c(F_1(x_{1t}), F_2(x_{2t}), \dots, F_n(x_{nt}))\} + \sum_{t=1}^T \sum_{j=1}^n \ln f_j(x_{jt}) \quad (7)$$

Kapula ve marjinallere ilişkin parametreler vektörü θ olmak üzere, marjinal dağılımlar ve kapula fonksiyonu biliniyorsa (7) eşitliğindeki log-olabilirlik fonksiyonu yazılır ve en çok olabilirlik tahmin edicisi $\hat{\theta}_{MLE} = \max l(\theta)$ ile bulunur (Cherubini vd, 2004).

2.3. Kapula Seçimi

Tahmin edilen kapula modelinin, veriye uygun olup olmadığının test edilmesi de önemli bir adımdır. Değişkenlerin bağımlılık yapısı araştırılmak istenildiğinde, birden fazla kapula modelinin belirlenerek, uyum iyiliği testleriyle bağımlılık yapısını en iyi yansıtan modeli bulmak en etkili stratejidir (Trivedi ve Zimmer, 2005). Bunun için Kolmogorov-Smirnov, Anderson-Darling ve minimum uzaklık ölçülerini kullanan uyum iyiliği testleri ile beklenen ve gözlenen frekanslar üzerinden ki-kare istatistikleri hesaplanmıştır. Genest ve Rivest (1993), iki değişkenli Arşimedyen kapulalar arasında seçim yaklaşımını ele almışlardır. Bunun yanısıra, en çok olabilirlik değeriyle hesaplanan AIC ve BIC değerleri ile modelin uygunluğu test edilmiştir. AIC değeri, yarı-parametrik kapula tahmininde sıkça kullanılan bir kriter olmasına rağmen parametrik kapula tahminlerinde de kullanılır.

$X_n = \{x_i\}_{i=1}^n$, $x_i = (x_{i1}, \dots, x_{it})$ olmak üzere bir dizi bağımsız gözlem ve α parametresine sahip belirli bir F dağılımı için Akaike (1974) tarafından tanıtılan AIC değeri aşağıdaki gibi hesaplanır.

$$AIC_F = 2l_F(\hat{\alpha}) - 2\dim(\alpha) \quad (8)$$

l_F , log-olabilirlik fonksiyonu, X_n bağımsız gözlemlere dayalı α parametresinin en çok olabilirlik tahmini $\hat{\alpha}$ ve $\dim(\alpha)$ modeldeki parametre sayısıdır.

Tahmin edilen kapula modellerinden değişkenlere en uygun olanı seçerken kullanılan AIC değeri aşağıdaki gibi hesaplanır.

$$AIC_C = 2l_C(\hat{\theta}) - 2\dim(\theta) \quad (9)$$

Burada θ , C kapula parametresi, $\hat{\theta}$ sözde en çok olabilirlik tahmini ve l_C ise sözde log-olabilirlik fonksiyonudur (Jordanger ve Tjøstheim, 2014). En küçük AIC değerine sahip olan kapula, değişkenler arasındaki bağımlılığı yansıtan en uygun kapula modeli olarak seçilir.

3. Uygulama

Bu simülasyon çalışmasında farklı tau seviyesi ve farklı gözlem sayılarına göre Gaussian kapulaya uygun, 1000 iterasyon ile iki boyutlu veriler türetilmiştir. AIC değerine göre bu veriler arasındaki bağımlılığı yansıtan kapula modelleri belirlenmiştir. Belirlenen kapula modellerine ait seçilme sayıları, doğru ve hatalı seçim sayıları Ek 1'de verilmiştir. Doğru model seçim oranları ise Tablo 1'de gösterilmiştir.

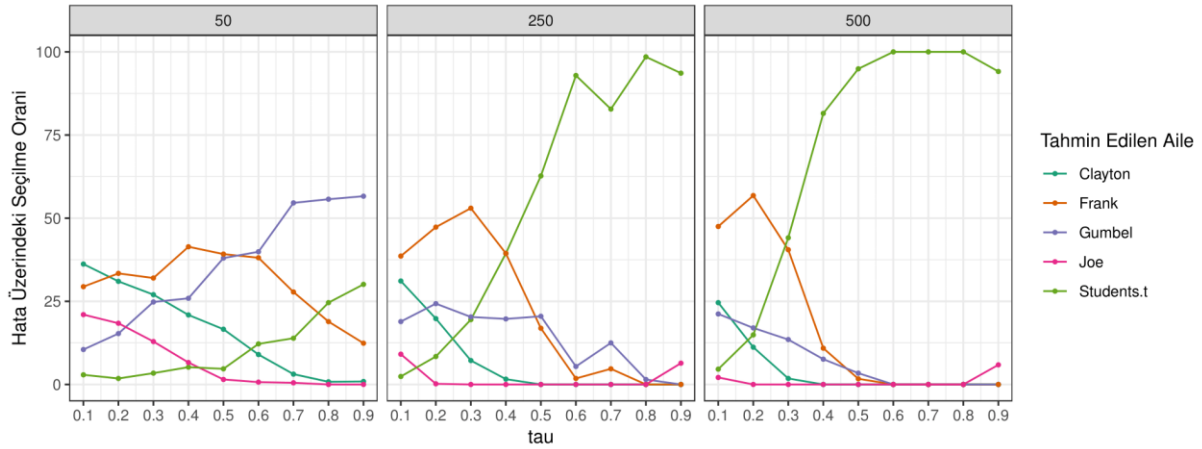
Tablo 1. Farklı Tau Seviyelerinde ve Gözlem Sayılarında AIC Değerine Göre Doğru Model Seçim Oranları

Kapula	τ	n									
		50	100	150	200	250	300	350	400	450	500
Gaussian	0.1	0.229	0.24	0.303	0.292	0.327	0.374	0.412	0.418	0.457	0.434
	0.2	0.294	0.407	0.491	0.533	0.581	0.618	0.66	0.722	0.727	0.759
	0.3	0.403	0.555	0.64	0.711	0.764	0.809	0.804	0.859	0.85	0.889
	0.4	0.517	0.662	0.743	0.823	0.873	0.893	0.895	0.9	0.915	0.908
	0.5	0.663	0.799	0.854	0.894	0.917	0.92	0.934	0.945	0.942	0.941
	0.6	0.722	0.874	0.914	0.928	0.944	0.938	0.941	0.926	0.917	0.937
	0.7	0.806	0.914	0.928	0.939	0.936	0.946	0.944	0.937	0.94	0.946
	0.8	0.878	0.931	0.938	0.947	0.933	0.939	0.94	0.925	0.935	0.929
	0.9	0.887	0.921	0.952	0.956	0.953	0.956	0.96	0.947	0.957	0.966

Gaussian kapula dışında seçilen kapula modelleri hata olarak ele alınmıştır. Bu hatalı tercihler içerisinde yer alan kapula modellerinin seçilme oranları $S_{ke} = \frac{S_k}{E}$ şeklinde belirlenmiş ve sonuçlar

Ek 2’de verilmiştir. Burada S_k , k kapulasının seçilme sayısını, E , toplam hata miktarını ve S_{ke} , k kapulasının tüm hatalar içerisindeki seçilme oranını göstermektedir.

Gözlem sayıları $n = 50, 250$ ve 500 için farklı tau değerlerine göre kapula modellerinin hatalar içerisindeki seçilme oranları Şekil 1’de görülmektedir.

Şekil 1. Farklı Gözlem Sayılarında Gaussian Kapula Verisi Tahmini Hatalarının Taulara Göre Dağılımı

- $n = 50$ iken,

İlişki seviyesi 0.1 olduğunda yanlış tahminlerde Clayton kapula en fazla tercih edilirken, Student’s t kapula en az tercih edilmektedir. İlişki seviyesi arttıkça Gumbel ve Student’s t kapula tercih oranında artış olduğu, Clayton ile Joe kapula tercih oranında ise azalma olduğu görülmüştür. Frank kapula tercihinde ise ilişki 0.4 seviyesine gelene kadar artmanın ardından azalmanın olduğu görülmüştür. İlişki seviyesi 0.9 iken en çok tercih edilen Gumbel kapula iken en az tercih edilen Joe ve Clayton kapuladır.

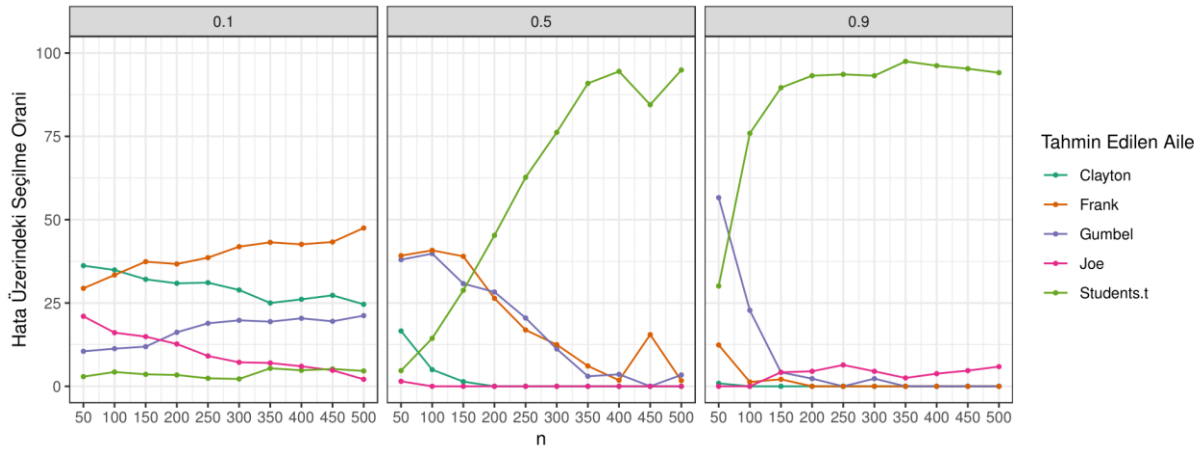
- $n = 250$ iken,

İlişki seviyesi 0.1 olduğunda yanlış tahminlerde Frank kapula en fazla tercih edilirken, Student’s t kapula en az tercih edilmektedir. İlişki seviyesi arttıkça Student’s t kapula tercih oranında artış olduğu, Clayton ve Gumbel tercih oranında ise azalma olduğu görülmüştür. Frank kapula tercihinde ise ilişki 0.3 seviyesine gelene kadar artmanın ardından azalmanın olduğu görülmüştür. İlişki seviyesi 0.9 iken en çok tercih edilen Student’s t iken diğer kapulalar çok az tercih edilmiştir.

- $n = 500$ iken,

İlişki seviyesi 0.1 olduğunda yanlış tahminlerde Frank kapula en fazla tercih edilirken, Joe ve Student’s t kapula en az tercih edilmektedir. İlişki seviyesi arttıkça Student’s t kapula tercih oranında artış olduğu, Clayton ve Gumbel tercih oranında ise azalma olduğu görülmüştür. Frank kapula tercihinde ise ilişki 0.2 seviyesine gelene kadar artmanın ardından azalmanın olduğu görülmüştür. İlişki seviyesi 0.9 iken en çok tercih edilen Student’s t iken diğer kapulalar çok az tercih edilmiştir.

Tau seviyeleri 0.1, 0.5 ve 0.9 için farklı gözlem sayılarına göre kapula modellerinin hatalar içerisindeki seçilme oranları Şekil 2’de görülmektedir.

Şekil 2. Farklı Tau Seviyelerinde Gaussian Kapula Verisi Tahmini Hatalarının Gözlem Sayılarına Göre Dağılımı

- $\tau = 0.1$ iken,

Gözlem sayısı 50 olduğunda yanlış tahminlerde Clayton kapula en fazla tercih edilirken, Student's t kapula en az tercih edilmektedir. Gözlem sayısı arttıkça Gumbel ile Frank kapula tercih oranında artış olduğu, Clayton ile Joe kapula tercih oranında ise azalma olduğu görülmüştür. Gözlem sayısı 500 iken en çok tercih edilen Frank kapula iken en az tercih edilen Joe ve Student's t kapuladır.

- $\tau = 0.5$ iken,

Gözlem sayısı 50 olduğunda yanlış tahminlerde Frank ve Gumbel kapula en fazla tercih edilirken, Joe ve Student's t kapula en az tercih edilmektedir. Gözlem sayısı arttıkça Student's t kapula tercih oranında artış olduğu ve diğer kapulaların tercih oranlarında azalma olduğu görülmüştür. Gözlem sayısı 500 iken en çok tercih edilen Student's t kapula iken diğer kapulalar çok az tercih edilmiştir.

- $\tau = 0.9$ iken,

Gözlem sayısı 50 olduğunda yanlış tahminlerde Gumbel kapula en fazla tercih edilirken, Joe ve Clayton kapula en az tercih edilmektedir. Gözlem sayısı arttıkça Student's t kapula tercih oranında artış olduğu, Gumbel ve Frank kapula tercih oranında azalma olduğu görülmüştür. Gözlem sayısı 500 iken en çok tercih edilen Student's t kapula iken diğer kapulalar çok az tercih edilmiştir.

Sonuç ve Değerlendirme

Bu çalışmada, iki değişken arasındaki bağımlılık yapısını ortaya koyan kapula modeli seçilirken kullanılan AIC değerinin, Gaussian kapula olması durumundaki sonuçları incelenmiştir. Bu sonuçlar ışığında gözlem sayısı azaldığında, AIC değerinin doğru tahmin oranının azaldığı görülmüştür. Aynı şekilde ilişki seviyesini temsil eden tau seviyesi azaldığında da doğru tahmin oranının azaldığı tespit edilmiştir.

Bunun yanı sıra hatalı kapula seçimleri ayrıntılı şekilde incelenmiştir. Hatalı yapılan seçimlerin oranları hesaplanmış, gözlem sayısı ve tau seviyesindeki değişime göre bu oranlar arasındaki ilişki ortaya konulmuştur. Bu inceleme sonuçlarına göre hem ilişki seviyesi hem de gözlem sayısı düşük olduğunda AIC değerinin Clayton kapula seçmeye yatkınlık gösterdiği görülmüştür. Gözlem sayısı ve ilişki seviyesi arttıkça Student's t kapula seçiminde artış olduğu görülse de bunun beklenen bir durum olduğu unutulmamalıdır. Student's t kapulası dışında düşük gözlem sayılarında Gumbel kapula, düşük ilişki seviyelerinde ise Frank kapulanın sıklıkla hatalı tercihlerden olduğu görülmektedir. Burada AIC değerinin hatalı tercih yaparken, belirli kapula ailelerine yatkınlık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Kapula seçiminde daha iyi performans gösteren yaklaşımlar araştırılırken, bu çalışmadaki bulgulardan faydalanılarak daha doğru tahminler yapılabilir.

Kaynakça

- Akaike, H. (1974). A new look at the statistical model identification. In Selected Papers of Hirotugu Akaike, Springer, New York, NY, 215-222.
- Alhan, A. 2008. Bağımsızlık kapulasını içeren kapula aileleri, kapula tahmin yöntemleri ve İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında sektörler arası bağımlılık yapısı. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü İstatistik Anabilim Dalı, 162, Ankara.
- Cherubini, U., Luciano, E. and Vecchiato, W. 2004. Copula methods in finance. John Wiley and Sons, New York, 289.
- Fang, Y., Madsen, L., & Liu, L. (2014). Comparison of Two Methods to Check Copula Fitting. *International Journal of Applied Mathematics*, 44(1).
- Genest, C. and Rivest, L. P. 1993. Statistical inference procedures for bivariate Archimedean copulas. *Journal of the American Statistical Association*, 88(423), 1034-1043.
- Genest, C., Quesada Molina, J. J. and Rodríguez Lallena, J. A. 1995. De l'impossibilité de construire des lois à marges multidimensionnelles données à partir de copules. *Comptes rendus de l'Académie des sciences. Série 1, Mathématique*, 320(6), 723-726.
- Joe, H. 1997. *Multivariate models and multivariate dependence concepts*. CRC Press, 395, London.
- Jordanger, L. A., & Tjøstheim, D. (2014). Model selection of copulas: AIC versus a cross validation copula information criterion. *Statistics & Probability Letters*, 92, 249-255.
- Kaishev, V. K., Dimitrova, D. S. and Haberman, S. 2007. Modelling the joint distribution of competing risks survival times using copula functions. *Insurance: Mathematics and Economics*, 41(3), 339-361.
- Sklar, A. 1959. Fonctions de Répartition à n Dimensions et Leurs Marges. *Publ. Inst. Statist. Univ.*, 8, 229-231.
- Trivedi, P. K. and Zimmer, D. M. 2005. Copula modeling: An introduction for practitioners. Publishers Inc., 28, Hanover, USA.

Ek 1. AIC Değerine Göre Kapula Modeli Seçilme İstatistikleri

τ	n	Seçilme Sayıları						Doğru Seçim Sayısı	Hatalı Seçim Sayısı
		Gaussian	Student's t	Clayton	Gumbel	Frank	Joe		
0,1	50	229	22	279	81	227	162	229	771
	100	240	33	265	86	254	122	240	760
	150	303	25	224	83	261	104	303	697
	200	292	24	219	115	260	90	292	708
	250	327	16	209	127	260	61	327	673
	300	374	14	181	124	262	45	374	626
	350	412	32	147	114	254	41	412	588
	400	418	28	152	119	248	35	418	582
	450	457	28	148	106	235	26	457	543
0,2	500	434	26	139	120	269	12	434	566
	50	294	13	219	108	236	130	294	706
	100	407	22	146	133	233	59	407	593
	150	491	17	119	116	230	27	491	509
	200	533	21	96	118	222	10	533	467
	250	581	35	83	102	198	1	581	419
	300	618	46	65	73	194	4	618	382
	350	660	33	43	90	172	2	660	340
	400	722	33	34	68	143	0	722	278
0,3	450	727	43	32	58	139	1	727	273
	500	759	36	27	41	137	0	759	241
	50	403	20	161	148	191	77	403	597
	100	555	32	94	117	182	20	555	445
	150	640	26	51	124	153	6	640	360
	200	711	29	32	85	142	1	711	289
	250	764	46	17	48	125	0	764	236
	300	809	48	10	29	103	1	809	191
	350	804	46	9	37	104	0	804	196
0,3	400	859	50	5	25	61	0	859	141
	450	850	52	6	20	72	0	850	150
	500	889	49	2	15	45	0	889	111

0,4	50	517	25	101	125	200	32	517	483
	100	662	32	41	100	162	3	662	338
	150	743	37	25	74	120	1	743	257
	200	823	42	8	38	89	0	823	177
	250	873	50	2	25	50	0	873	127
	300	893	55	2	19	31	0	893	107
	350	895	59	0	11	35	0	895	105
	400	900	69	0	9	22	0	900	100
	450	915	64	0	5	16	0	915	85
500	908	75	0	7	10	0	908	92	
0,5	50	663	16	56	128	132	5	663	337
	100	799	29	10	80	82	0	799	201
	150	854	42	2	45	57	0	854	146
	200	894	48	0	30	28	0	894	106
	250	917	52	0	17	14	0	917	83
	300	920	61	0	9	10	0	920	80
	350	934	60	0	2	4	0	934	66
	400	945	52	0	2	1	0	945	55
	450	942	49	0	0	9	0	942	58
500	941	56	0	2	1	0	941	59	
0,6	50	722	34	25	111	106	2	722	278
	100	874	35	4	47	40	0	874	126
	150	914	45	0	24	17	0	914	86
	200	928	52	0	12	8	0	928	72
	250	944	52	0	3	1	0	944	56
	300	938	52	0	5	5	0	938	62
	350	941	57	0	1	1	0	941	59
	400	926	73	0	1	0	0	926	74
	450	917	82	0	1	0	0	917	83
500	937	63	0	0	0	0	937	63	
0,7	50	806	27	6	106	54	1	806	194
	100	914	33	0	34	18	1	914	86
	150	928	63	0	8	1	0	928	72
	200	939	54	0	6	1	0	939	61
	250	936	53	0	8	3	0	936	64
	300	946	54	0	0	0	0	946	54
	350	944	55	0	1	0	0	944	56
	400	937	63	0	0	0	0	937	63
	450	940	60	0	0	0	0	940	60
500	946	54	0	0	0	0	946	54	
0,8	50	878	30	1	68	23	0	878	122
	100	931	39	0	25	4	1	931	69
	150	938	50	0	10	2	0	938	62
	200	947	47	0	6	0	0	947	53
	250	933	66	0	1	0	0	933	67
	300	939	59	0	0	0	2	939	61
	350	940	60	0	0	0	0	940	60
	400	925	75	0	0	0	0	925	75
	450	935	65	0	0	0	0	935	65
500	929	71	0	0	0	0	929	71	
0,9	50	887	34	1	64	14	0	887	113
	100	921	60	0	18	1	0	921	79
	150	952	43	0	2	1	2	952	48
	200	956	41	0	1	0	2	956	44
	250	953	44	0	0	0	3	953	47
	300	956	41	0	1	0	2	956	44
	350	960	39	0	0	0	1	960	40
	400	947	51	0	0	0	2	947	53
	450	957	41	0	0	0	2	957	43
500	966	32	0	0	0	2	966	34	

Ek 2. AIC Değerine Göre Hatalı Seçimler İçerisindeki Oran İstatistikleri

τ	n	Hatalı seçimler içerisindeki oran				
		Student's t	Clayton	Gumbel	Frank	Joe
0.1	50	0.029	0.362	0.105	0.294	0.210
	100	0.043	0.349	0.113	0.334	0.161

	150	0.036	0.321	0.119	0.374	0.149
	200	0.034	0.309	0.162	0.367	0.127
	250	0.024	0.311	0.189	0.386	0.091
	300	0.022	0.289	0.198	0.419	0.072
	350	0.054	0.250	0.194	0.432	0.070
	400	0.048	0.261	0.204	0.426	0.060
	450	0.052	0.273	0.195	0.433	0.048
	500	0.046	0.246	0.212	0.475	0.021
0.2	50	0.018	0.310	0.153	0.334	0.184
	100	0.037	0.246	0.224	0.393	0.099
	150	0.033	0.234	0.228	0.452	0.053
	200	0.045	0.206	0.253	0.475	0.021
	250	0.084	0.198	0.243	0.473	0.002
	300	0.120	0.170	0.191	0.508	0.010
	350	0.097	0.126	0.265	0.506	0.006
	400	0.119	0.122	0.245	0.514	0.000
450	0.158	0.117	0.212	0.509	0.004	
500	0.149	0.112	0.170	0.568	0.000	
0.3	50	0.034	0.270	0.248	0.320	0.129
	100	0.072	0.211	0.263	0.409	0.045
	150	0.072	0.142	0.344	0.425	0.017
	200	0.100	0.111	0.294	0.491	0.003
	250	0.195	0.072	0.203	0.530	0.000
	300	0.251	0.052	0.152	0.539	0.005
	350	0.235	0.046	0.189	0.531	0.000
	400	0.355	0.035	0.177	0.433	0.000
450	0.347	0.040	0.133	0.480	0.000	
500	0.441	0.018	0.135	0.405	0.000	
0.4	50	0.052	0.209	0.259	0.414	0.066
	100	0.095	0.121	0.296	0.479	0.009
	150	0.144	0.097	0.288	0.467	0.004
	200	0.237	0.045	0.215	0.503	0.000
	250	0.394	0.016	0.197	0.394	0.000
	300	0.514	0.019	0.178	0.290	0.000
	350	0.562	0.000	0.105	0.333	0.000
	400	0.690	0.000	0.090	0.220	0.000
450	0.753	0.000	0.059	0.188	0.000	
500	0.815	0.000	0.076	0.109	0.000	
0.5	50	0.047	0.166	0.380	0.392	0.015
	100	0.144	0.050	0.398	0.408	0.000
	150	0.288	0.014	0.308	0.390	0.000
	200	0.453	0.000	0.283	0.264	0.000
	250	0.627	0.000	0.205	0.169	0.000
	300	0.763	0.000	0.113	0.125	0.000
	350	0.909	0.000	0.030	0.061	0.000
	400	0.945	0.000	0.036	0.018	0.000
450	0.845	0.000	0.000	0.155	0.000	
500	0.949	0.000	0.034	0.017	0.000	
0.6	50	0.122	0.090	0.399	0.381	0.007
	100	0.278	0.032	0.373	0.317	0.000
	150	0.523	0.000	0.279	0.198	0.000
	200	0.722	0.000	0.167	0.111	0.000
	250	0.929	0.000	0.054	0.018	0.000
	300	0.839	0.000	0.081	0.081	0.000
	350	0.966	0.000	0.017	0.017	0.000
	400	0.986	0.000	0.014	0.000	0.000
450	0.988	0.000	0.012	0.000	0.000	
500	1.000	0.000	0.000	0.000	0.000	
0.7	50	0.139	0.031	0.546	0.278	0.005
	100	0.384	0.000	0.395	0.209	0.012
	150	0.875	0.000	0.111	0.014	0.000
	200	0.885	0.000	0.098	0.016	0.000
	250	0.828	0.000	0.125	0.047	0.000
	300	1.000	0.000	0.000	0.000	0.000
	350	0.982	0.000	0.018	0.000	0.000
	400	1.000	0.000	0.000	0.000	0.000
450	1.000	0.000	0.000	0.000	0.000	
500	1.000	0.000	0.000	0.000	0.000	

0.8	50	0.246	0.008	0.557	0.189	0.000
	100	0.565	0.000	0.362	0.058	0.014
	150	0.806	0.000	0.161	0.032	0.000
	200	0.887	0.000	0.113	0.000	0.000
	250	0.985	0.000	0.015	0.000	0.000
	300	0.967	0.000	0.000	0.000	0.033
	350	1.000	0.000	0.000	0.000	0.000
	400	1.000	0.000	0.000	0.000	0.000
	450	1.000	0.000	0.000	0.000	0.000
	500	1.000	0.000	0.000	0.000	0.000
0.9	50	0.301	0.009	0.566	0.124	0.000
	100	0.759	0.000	0.228	0.013	0.000
	150	0.896	0.000	0.042	0.021	0.042
	200	0.932	0.000	0.023	0.000	0.045
	250	0.936	0.000	0.000	0.000	0.064
	300	0.932	0.000	0.023	0.000	0.045
	350	0.975	0.000	0.000	0.000	0.025
	400	0.962	0.000	0.000	0.000	0.038
	450	0.953	0.000	0.000	0.000	0.047
	500	0.941	0.000	0.000	0.000	0.059